

Szlaki rowerowe okolic Starachowic

czerwony „Dookoła Starachowic”: Starachowice – Lubianka – Radkowice – Bronkowice – Wykus – Mostki – Rataje – Wąchock – Lipie – Starachowice – 62 km

Okolice Starachowic leżą w malowniczej dolinie rzeki Kamiennej, „najpracowitszej rzeki Zagłębia Staropolskiego”. Tereny otaczające Starachowice to wzniesienia, doliny i wąwozy porośnięte lasami sosnowymi i mieszanymi. W Lasach Starachowickich można spotkać sarnę, dziką, lisa, wiewiórkę, zającą, rzadziej borsuka, jelenia, kunę, gronostaja, lasicę, tchórza, losia. Ptasi świat reprezentowany jest przez sikory, sójki, zięby, dzięcioły, rudziki, skowronki, szpaki, wilgi, jastrzębie, kukulki, kuropatwy, kaczki, bociany białe, słonki, sowy, sokoly. Przemierzając szlak rowerowy możemy spotkać niektóre gatunki płazów i gadów takie jak: żaby, traszki, kumaki nizinne, ropuchy, zaskrońce i żmije zygzakowate.

0,0 km

Starachowice (Plac Na Szlakowisku) – hałda na Szlakowisku powstała w wyniku wywożenia produktu ubocznego, jakim był żużel wielkopiecowy w okresie pracy Wielkiego Pieca.

Starachowice - miasto powiatowe w województwie świętokrzyskim, 50 km od Kielc. Ośrodek przemysłowy w Zagłębiu Staropolskim, na Przedgórzu Ilżeckim nad Kamienną, gdzie na obszarze obecnego miasta od czasów rzymskich wytapiano żelazo z miejscowych rud.

1 km

Po prawej stronie mijamy bramę wjazdową do Wielkiego Pieca. Jeżeli jest otwarte polecamy zwiedzenie.

Wielki Piec – w roku 1789 z inicjatywy Aleksandra Rutkiewicza – opata cystersów wąchockich, wybudowano wielki piec na węgiel drzewny i od tego czasu datuje się rozwój hutnictwa w Starachowicach. Działalność zakładu została zatrzymana 19 marca 1968 r. i dziś stanowi obiekt muzealny. W roku 1992 wielki piec został wpisany na Światową Listę Dziedzictwa Przemysłowego. Obecnie na terenie ponad 8 ha podziwiać można historyczny układ przestrzenny zakładu, urządzenia hydrotechniczne, architekturę przemysłową, oraz wspomniany wielki piec z urządzeniami towarzyszącymi Muzeum Historii Kultury Materialnej – Zakład Wielkopiecowy.

4 km

Po lewej stronie mijamy Szkołę Podstawową nr 6 i na skrzyżowaniu skręcamy w lewo w ul. Południową. Po prawej stronie widzimy Zalew Lubianka

Zalew Lubianka - Zbiornik rekreacyjny na rzece Lubiance, zlokalizowany w południowej części Starachowic. Lustro wody 27 ha, łączna powierzchnia z otoczeniem 40 ha, posiada II klasy czystość wód.

9 km

Radkowice – wieś położona częściowo w głęboko wciętej dolinie Świśliny. W okolicy malownicze wąwozy lessowe. Drewniany kościół z 1621 r. został przeniesiony z Miedzierzy w 1966 r. Posiada częściowo zachowane szyby z XVII w., tzw. gomulki. Ciekawie zaprojektowana szkoła, zbudowana w latach 1946-49. naprzeciw niej stoi 350-letni dąb o

obw. 4,12 m – pomnik przyrody. Ponadto XX-wieczny dwór w parku, w którym rosną 3 wiązy ok. 300 lat, o obw. 3,90-4,45 m – pomniki przyrody.

- 16 km** Jadąc cały czas asfaltową drogą skręcamy w prawo, mijając po prawej stronie lessowy wąwóz oraz tablicę informującą, że przebiega tędy „Ścieżka Dydaktyczna Przystanek Nr 3”.
- 17 km** **Bronkowice** – warto się tu zatrzymać i po lewej stronie przyjrzeć się Pasmu Łysogór, od Łysicy aż po Święty Krzyż z charakterystycznym masztem radiowo-telewizyjnym oraz zarysem klasztoru.
- 22,5 km** **Wykus (rezerwat)** – rezerwat Wykus obejmuje ochroną fragment lasu mieszanego o charakterze naturalnym (sosny, jodły, świerki, graby, buki, dęby). Na terenie rezerwatu jest polana, na której w czasie II wojny światowej znajdował się obóz oddziałów AK „Ponurego”. Obecnie zlokalizowany jest tam pomnik poświęcony pamięci żołnierzy Armii Krajowej oraz kapliczka wykonana w stylu Świętokrzyskim.
- 24 km** **Zalew w Mostkach**
- 31 km** **Mostki** – w miejscowości tej w 1759 r. zbudowano wielki piec, z którego do dziś pozostał, oprócz grobli i upustu, budynek administracyjny z XIX w., zbudowany na wzór dworku szlacheckiego.
- 31,5 km** **Biały Kamień (pomnik przyrody nieożywionej)** – skałki piaskowców dolnotriasowych.
- 38 km** **Rataje** – miejsce bitwy stoczonej w powstaniu styczniowym w 1863 r. przez oddział Dionizego Czchowskiego. Drewniany kościółek i stary dworek z XIX w.
- 42 km** **Wąchock** – najcenniejszym zabytkiem miasta jest zespół klasztorny cystersów, sprowadzonych w 1179 r. z Morimond (Francja). W prawie pierwotnej formie (I poł. XII w.) dotrwały do dzisiaj romańskie wnętrza kapitułarza, karceru, fraterni i refektarza. Tu także złożono prochy bohaterskiego dowódcy Zgrupowań Partyzanckich AK – Jana Piwnika „Ponurego”. W muzeum Cystersów zgromadzono m.in. cenne pamiątki po zasłużonych Polakach i różne eksponaty z okresu walk o wyzwolenie Polski spod zaborów (1795-1918) i okupacji (1939-1945).
- 56 km** **Lipie** – kamienna figura przydrożna o wysokości ok. 3 m. zwieńczona kapliczką z żelaznym krzyżem. W górnej części kolumny wyryto napis: „ANNO DOMINI 1849”
- 62 km** **Starachowice (budynek sądu koniec szlaku)**

czarny: Świętomarz – Starachowice – Itża – 50 km

Okolice Starachowic leżą w malowniczej dolinie rzeki Kamiennej, „najpracowitszej rzeki Zagłębia Staropolskiego”. Tereny otaczające Starachowice to wzniesienia, doliny i wąwozy porośnięte lasami sosnowymi i mieszanymi. W Lasach Starachowickich można spotkać sarnę, dziką lisa,

wiewiórkę, zającą, rzadziej borsuka, jelenia, kunę, gronostaja, lasicę, tchórza, losia. Ptasi świat reprezentowany jest przez sikory, sójki, zięby, dzięcioły, rudziki, skowronki, szpaki, wilgi, jastrzębie, kukułki, kuropatwy, kaczki, bociany białe, słonki, sowy, sokoly. Przemierzając szlak rowerowy możemy spotkać niektóre gatunki płazów i gadów takie jak: żaby, traszki, kumaki nizinne, ropuchy, zaskronce i żmije zygzakowate.

- 0,00 km** **Świętomarz** - kościół gotycki (XIV - XV w.), połączenie z „Głównym szlakiem rowerowym Gór Świętokrzyskich” (czerwonym), szlak prowadzi drogą lokalną do Tarczka
- 2,5 km** **Tarczek** - kościół XIII w., szlak przecina ruchliwą drogę nr 752 i drogą lokalną prowadzi w kierunku Radkowiec
- 4,5 km** po lewej mijamy Śniadkę
- 9,0 km** **Radkowiec** - po prawej kościół drewniany XVII w., szlak skręca w lewo, drogą leśną i częściowo dawnym torowiskiem kolejki wąskotorowej prowadzi w kierunku Starachowic
- 18,0 km** **Starachowice** - szlak prowadzi ulicami: Myśliwską, Ostrowiecką, 17 Stycznia, Wierzbową, Rogowskiego do Muzeum Przyrody i Techniki.

! na odcinku Starachowice - Iłża szlak w trakcie realizacji

Dalej szlak prowadzić będzie ulicami Piłsudskiego, Krywki, Partyzantów, Kopalnianą, następnie drogą leśną w kierunku Ostrożanki i Tychowa Starego

- 27,0 km** **Tychów Stary**, następnie w pobliżu byłych kopalni Mikołaj, Rudka i Irena do Trębowca
- 34,0 km** **Trębowiec**
- 38,0 km** **Osiny**, dalej drogą lokalną do Pakosławia i Iłży
- 44,0 km** **Pakosław**
- 50,0 km** **Iłża** (na krótkim odcinku wzdłuż drogi krajowej nr 9), koniec szlaku na dworcu PKS.

Szlak łącznikowy czarny Skarżysko – Mostki – 25,2 km

Połączenie szlaków "Śladami zabytków techniki Doliny Kamiennej" i "Wokół Starachowic"
Prowadzi częściowo przez teren Sieradowickiego Parku Krajobrazowego.
Na trasie szlaku 3 ładne zbiorniki wodne.

- 0,0 km** **Skarżysko Zachodnie** - przystanek PKP, jedziemy w kierunku Rejowa
- 2,0 km** po lewej zalew, po prawej w dole ruiny huty
- 2,1 km** **Muzeum Orła Białego** z bogatą ekspozycją poświęconą historii oręża polskiego oraz martyrologii mieszkańców miasta i okolic. Na wystawie w plenerze zgromadzono wiele rodzajów i typów ciężkiego sprzętu

wojskowego. Zobaczyć można m.in. pełnomorski kuter torpedowy, myśliwce MiG-21 i Su-7 oraz samolot transportowy Il-16.

- 5,2 km** **Suchedniów Płn.** - przejazd kolejowy
- 8,4 km** zalew i tama w Suchedniowie
- 11,8 km** koniec Suchedniowa
- 13,2 km** **Wierzbka**, wjeżdżamy do lasu,
- 19,1 km** skrzyżowanie, zakręt w lewo, połączenie ze szlakiem rowerowym czerwonym „Wokół Starachowic”
- 22,9 km** po lewej widać zalew w Mostkach
- 24,7 km** na skrzyżowaniu dróg leśnych w lewo w kierunku Mostek
- 25,2 km** **dworek w Mostkach** - koniec szlaku.

Mostki – w miejscowości tej w 1759 r. zbudowano wielki piec, z którego do dziś pozostał oprócz grobli i upustu, budynek administracyjny z XIX wieku, zbudowany na wzór dworku szlacheckiego (obecnie Wiejski Dom Kultury)